

4/0 Cod. ms.

118

Pro Missionariis
Indiarum et Ameri-
ca

V. V.

Ms. 118. 42.

15 Lll.

V V

Consultatio de Professione
Indica &c.

Oratio communis—
V. G. Veni Sancte Sp̃s. &

Prædium primum.

Verba Christi quod s. Lucam. c. 14. v. 29. Quis ex
vobis volens turrim ædificare, non prius sedens com-
putat sumptus, qui necessarii sunt, si habeat ad per-
ficiendum; ne, posteaquam posuerit fundamentum,
et non potuerit perficere, omnes qui vident, ince-
pant illudere ei, dicentes: Quia hic homo cepit
ædificare, et non potuit consummare!

Prædium secundum

Oratio peculiaris, quæ petam humiliter Omnia
gratia, ad hanc gratissimam Consultationem
(ex qua minimum pendat æterna, ^{mea} vel Beati-
tudinis iuxta Dei voluntatem, recte
peragendam.

Punctum primum.

Considerabo multitudinem turris, quam videtur
Hæc est Prædicationis Evangelij, apud infideles &
barbaras Nationes, forte cum Audientia
Est opus verè Apostolicum, plenum tam
multis corporis, et anime: ubi perpendam
vita, nam fragorum, carcerum, torm-
entorum, tentationum persecutionum
na, precibus, prope multas, occasiones sollicitudinis

mediorum ne utraque defecta, subtili capis,
scandalis, apostasia, atq; eterne damnationis.
Quid autem prodest homini, si mundum unicum
huerit (ut Dng noster ait, C. 16. v. 26. s. Matth.)
anima vero hinc detrimentum patiatur?

Punctum secundum.

Solabo igitur, id est quiete considerabo, et compen-
sabo sumptus qui necessarij sunt etc. Talis sumptus
in primis est; magna, et extraordinaria gratia.
Deus; unde mihi eam potum polliceri. Deinde
magna Virtutum omnium, sigillatim profundae
Humilitatis, heroicae Magnanimitatis, fortitudinis,
+ Constantiae, et ardentissime Charitatis; insupera-
bilis fidei Divinae, et tandem perseverantiae. Quantu-
m apparatus horum Virtutum habes. unde?
unde? ubi? quomodo mihi comparabo?

Punctum tertium.

Examinabo me accurate, an, et quando, et ubi
aedificandi artem didicim. Et quam imprudens
aedificandi consilium sit, sine debita peritia
periodosum aedificium inchoare. Quid si prius
in his aedificandis (id est in pueris ad pietatem in-
ducendis) inutiliter exerceam? Quasi meram
aedificandi artem in scholis Theologicis, et hanc
in hunc annum prius didicerim? Quid si in con-
structione imbecillitatem meam magis co-
gnoverim, adeoque ad tantum opus melius distinxerim
dilectionem.

Colloquium

Colloquium —

2

Addam plerumque optimis affectibus, ex superiore
Meditatione haustis. V. g. Agam Deo maximas
gratias pro Vocatione Indica; si tamen ab ipso, et
non ab astutissimo Caedamone, et occultis mea su-
asione, et presumptione forte suggesta est. Si prius;
rogabo, ut quod dedit velle, det etiam perficere.
Si posterius; demississime Divinam illius Misericor-
diam deprecabor, ne permittat me in re tanti mo-
menti, decipi ac seduci. De qua Spiritus San-
ctus suggeret.

Clandam totam Meditationem
cum Patre et Ave.

Omnia ad maiorem
Dei gloriam

3

Missionarij Orientali necessaria sunt
Sequentia

1. Fides firma. Ne ipse tentetur in ea, qd refutat; nulla enim Natis tam rudis est, quæ non habeat quædam verosimilia.

2. Spes solida, et robur animi triples, ne int' innumera adversa animus cadat.

3. Caritas fervens, quam aquæ multe non extinguant: aliorum gravissima onera portet. Omnes omnia fiat: à nullo proe hominum abhorreat.

4. Oratio frequens. Ut semper DEO affixus sit, ut Deus DEUS ipsi in desperatis rebus auxiliis, in dubijs consilio, in continuis afflictionibus solatio sit.

5. Humilitas. Verè enim int' Infideles purgamenta sunt huius mundi, et omnium periculum. Non putet sua talenta male collocata, dum tractare videtur cum hominibus infimis sortis.

6. Patientia Invieta. In omni genere adversitatem, quarum nulla ibi desse puto. Patendum sibi certo' persuadeat ab omnibus, etiam domesticis sibi, imò à fratribus.

7. Amor Institutj Societatis nostræ. Ne degeneret in quædam extravagantias per se non malas, quæ tamen vitæ eoruj Societatis conformes non sunt, aliis offendunt, nocent sanitati, sine utilitate, iudicij, pertinacis indices sunt.

8. Solidissima Castitas. In medio occasionum mali ex vitâ depravatissimâ illarum Nationum, et mille illius ad malum.

9. Persuadeat sibi, perniciosissimam esse tenacitatem proprij iudicij in rebus communj fratrum consilio agendis.

10. In conversatione sit religiose gravis, suaviter et modeste

alacer, facili in accommodando se genjs omnium Nationum. Mo-
desta hilaritas Infideles interuorum nostrorum ignorantes, summe
adificat, et uel minima animi perturbatio, et oculorum, uel gestuum
immoderatio summe scandalizat.

Alphabetum crucis Indica.

Abdicatio omnium amabilium.

Barbarorum conuictus.

Calores semj. Contemptus in omnibus.

Dolores. Densificationes.

Exercitatio à Nostris.

Fames. Frigora.

Graveolentia.

Habitatio incomoda.

Iniuria. Hinera. Infirmitates.

Linguarum labor. Laetitudines.

Mutatio morum. Martyrium.

Navigatio. Nausea.

Occupationes asperae.

Paupertas necessariorum, potus aquae.

Quantitas periculorum.

Regionum Novitas.

Sitis. Sordes. Solitudo.

Timores. Tentationes. Tempestates.

Vigilia.

Admirus huius omnia pericula atq; incomoda Christi Dñi N^{re} causae
suscepta, thesaurj sunt celestibus blatis refectissimi. S. Franc. Xav. in
Epist. l. 2. p. 6. Haec Xaverij imitatore, in Indijs quorunt

Quorum virtus in orationibus et meditationibus spectata n^{on} est, huius nihil
magnum recte committit. S. Franc. Xav. Ind. Apost. l. 4. cap. 9.

Graces videmus. Vnctiones non videmus. S. Bernard.

4

†

Instructio pro P.P. Missionarijs profecturis in Cinam
sine suo P. Procuratore.

1° Sciant requiri, ut alter alterum amet perfectā mini-
mūque mercenaria charitate, cum ubiq; locorum, tum
precipue in Navigatione Oceanij, ubi vel maximē missio-
narijs comendatur illud Diligite alterutrum, quo evitant
tedia, profecta ex altercatione de reb; nullig momentis sed
quæ amarum reddunt animum fratris. Huiusmodi autem
amantudines in marij facile inducunt mortis, etiam cum
vite periculo. Experientia docuit, in Navigationib; Con-
gionib; melancholicas exortas inter nostros ob altercationes,
offensivunculas, et similia, nos privasse preclaris subjectis.
Siquando, quod humanum est, ouerrat motus ira, aut verus
excidat, quod cadere possit fratrem, Sol non accidat super
iracundiam, sit prompta et sollicita cum offensore reconcili-
atio. Ita nunquam forebunt melancholicæ illæ et amari-
tudines interiores.

2. Semper loquanti honorificē de Natione Lusitania
cuj multum debemus omnes ob ingentem zelum propagandi
Fidei in oriente, et quia liberalissima pietate mul-
ta isthuc Societati fundavit Collegia, nec non copiosis Elec-
tioribus iuvat, atq; sustentat nostros Missionarios, et
quarquam aliquando in illis partib; per quas transeunt,
videant quorundam mores et consuetudines à suis Provincijs
alienas, non tamen damnent, vel improbent. Beniq; bona
semper laudent, et si quid displicet, dissimulent, porrigat
ut publicē traducant, et hoc propter bonum facis, et mu-
tuam inter eos charitatem.

3. Nimia intensio et applicatio ad res seceras plurimum
officit valetudini in navigatione. Neque verò se multum in
adiscenda sub itinere lingua Lusitania, vel alia fati-
gent. Sufficit mediocritas. Nec unquam deest in nave Regia
Capellanus salaris Regis conductus ad confessiones excipiendas, et
cuj ex officio competis navigantib; Lusitanis in spiritualib; concu-
rere.

Illud igitur quod fit à nostris ex charitate, nō sit fervor indiscretus, et talis, qui agnitione et morte infirmam paret subjectis, quæ nobis stant sanguine, et destinata sunt ad bona majora, ut est conversio innumerabilium Gentilium, qui convertebantur ea manent. Dixi hoc, quia experientia docuit, in similibus navigationibus quosdam à nostris Missionarijs nimis fervidos, dum multas in se suscipiunt curas, et nominatim dum totas duas dies noctesq; in inferiori navis parte cum agnis vegantur etc. sine debita discretionē. Appellatis interea, qui ad id à Rege constituti sunt, otiosis. mori, manereq; Missionarijs de destitutis, et multorum Gentilium conversione. Adjungitur charitatem, sed ea sit ordinata, et discreta.

4. Abstineant se in mari à studijs, quæ multum fatigant, agunt, ut sunt Propositiones, sermonum, et sermorum, aut de rebus speculativis. Apud itinerantes plus possunt discere de Deo domesticis, et doctrina Christiana, quam composuisse, et pulpito recitare orationes. Mores ut, quia mortui sunt quædam subjecta in Navigatione, eoquod se applicaverint componendis orationibus, rogatu quorundam hominum Lusitanorum, ad exornanda panegyris quædam festa Sanctorum. Sed Missionis faciebat jacturam Subjectorum.

5. Quando interitum in actu nō fuit, nō dimorentur nimium in cameris, sed castanda libenteris aure gratia prodeant in forum navis, vel ad Superiorem Castellum, ruffis, considendo ad partem, ubi non sit periculum cadendi in mare: quanquam tempore malicie quantum fieri potest, nō exponant se soli. Nihilominus sub ortum, et occasum solis nō mittant exire ex suis cameris ad castandam libenteris aurem.

6. In Majoribus Navigijs Catholiorum, tam Genuensibus, quàm Lusitanis, celebratur Missa. Verum ubi Sacerdotum essent multi, non possent celebrare quotidie singulis, nisi foret dies Pasche aut aliud Festum principale, ubi occasio daretur adornandi flumina altaria. Unde si eveniret, ut ab aliquo amicorum vel devotorum offerrentur in Eleemosynâ ornamenta necessaria ad celebrandum, auferant. Siquidem percommodum accidit in longis

Navigationibus habere huiusmodi apparatus, ut possint in propriis conclavis concinere aram ad peragendam rem divinam. Quanquam si sint multi, licet habeant altare proprium, non tamen poterunt plures celebrare, quam duo circiter quotidie, si mare fuerit quietum. Neque enim expedit in longis Navigationibus rebus commodum est, toto matutino tempore peragatum esse cum Missis in Camera. Habeant patientiam, et sode usque vel duos, vel alij duo, et sic in orbem legant suas Missas, et diebus Festis, qui non celebrant, communicent. Tum vero prodeant ad sacrificanda recertem auxam, et recitant horas canonicas.

7. Quod attinet ad vitum, quoad tempus, qualitatem, et quantitatem ciborum, in potest dari regula generalis, quia varij sunt stomachi, viget, et complexioneshominum. Quilibet in hoc se tractet cum discretionē et prudentia, habendo semper respectum ad valetudinem, et vires conservandas pro huius animarum. Sed qui non manducat, manducantem non spernat. Si tamen ferre velint illud, quod nonnulli in hoc negotio optimi experti sunt, sequi sunt, ac robustos conservant in Navigationibus hisce longioribus, hoc, quod sequitur. Mane post lectum Sacrum, aut post ortum solis, exequitijs spiritualibus absolutis, faciant collationem: circa meridiem prandeat bene, ad vespem occidente sole, vel tardius faciant altera collationem. Res, quæ junctur in collatione sunt ille, quæ magis faciunt ad proprium stomachum. Jam nō nunt, quibus rebus sibi sit prospectum, auferant igitur illas, quod minus sibi valetudinis sit obfuturum. Et vero in navi nunquam deest, nec deesse debet, copia optimi Biscotti, et vini, farcimina, dulciana, Bellaria varij generis, panis hispanicus, Biscotti, omnis generis, caseus, uva paste, amigdala, nuxes, fructus, asservati alia, atq; alia, prout convenientis vel utilis videbitur. Sæpe collatio fieri potest ex Biscotto elixato, probèq; decocto, quem Lusitani Sordas vocant. In prandio abstineant se quantum fieri potest ab epulis salsarum in magna quantitate. Libent aliquas res salsas, sed potissimum illorum citius erit ex rebus non salitis, ut fenum, Gallina, et ex his juscula, quæ saltem quot septem diebus deberent apponi. Debetq; notabilis provideri copia tam varij generis leguminum, quam Gallinarum ad altaria, nō pullorum, qui

facile moriantur, carnum item ac piscium explicatorum &c.

8. Notent hic obiter annona et dispendia, et coemenda et apparanda ex nam ac sollicitudinem Nyssione Goam, Goā Macau, Macao usque ad usum Missionem Sinicam habituros esse Patres Procuratores Sinarum, quorum unus moratur Nyssione, alii Goā, alii Macau. Quare Missionarii, qui tenent in Lusitaniam sine Procuratore totum habebant, quod sibi prospiciant pro suo arbitrio ex Italia, vel ex loco unde discedunt usque dum perveniant Nyssione, ultra. Qui autem discedit Germania, debet hoc agere cu consilio et directione P. L. Antonij Nand de Nigro experientissimi, et quid conveniat solvere pro Navi, et quae sint necessaria subsidia pro mari mediterraneo enavigando comparanda.

9. Notent sane, in Navibus Lusitanis nihil fere esse solentius quam quod quidam parvuli, vel Nautae, vel milites egeni, quibus tamen omnibus quotidie ex dispensa regia tribuitur sua portio aquae vini, piscium, carnum, piscium &c. adeant nostros Patres, ab usque exagitant in Eleemosynam aquas, cupedias, biscitum album &c. Quod si contingat, videant illos petere victas eleemosynas superiore, vel quicunque annona curam habebit. Nam Sarsela si sunt multi anni, cum evenit, ut nostri multis manibus et magna liberalitate in hoc homines optima quaeque de suis rebus profunderent, et postea in media navigatione laborarent inopia subsidij proprii, ita ut multi egrotarent, aliqui omnino morerentur.

10. Preterea notent, quod Gallinae assumptae pro subsidio maritimo in caveis offeratis, et sua clave instructis magnam possunt attentionem, ne quis aliam clavem auomodet, magnam item mundiciem, ne moriantur. Quare necessarium est, ut famuli magnam adhibeant solertiam: et qui annona praefectus est, curet semper, ut habeat ad manum aliquot Gallinas vel alias rebus pro infirmis, casu quo aliquis ex nostris egrotaret. Non male fieret si prospiceretur de Sinige, quae juxta linguam Lusitaniam fervit per a dares amidas aor enfermos.

11. Quoad vestium apparatus, poterunt eas impetrare à Collegio ditionibus, unde discedunt in bonum pauperum Missionis Sinicae. Praet aliquot indusia seu nova, seu non nova, vestes superiores, et interiores ex panno novo vel quasi novo, cum thorace estibilibus ex panno quidem de Lini navigant ex Italia Nyssione, aut obti-

neant in Eleemosinam, aut coemant aliquam Matrazetta viatoriam cum sua cullitra, nec non legumens ex lana, et urso vel altero pari linteaminum pro casu agnitionis. Sunt enim res istae necessariae pro futuris Navigationibus. Qui tamen pervenit Nyssionem sine dicto apparatu, antequam soleat in Indiam admoveat P. Procuratorem Nyssione, ut ipsi dictas reulas procuret.

12. Caveant diligenter P. Missionarii, ne relinquant Goā vestes ex panno Europae, quas tulerunt secum, sed quantumvis pro ratione humi caloris sese vestiant pannis levissimis illis legitimis, cylas ex Europa allatas. Nam navigantibus Goā in Cina poterunt non deerit illis usus. Novum de quia sepe audiri, et Goā aliquos Missionarii rem non apprehenderent, nec curam haberent suarum Navigatione, et in ipsa Cina nequiquam adverterant, majorem debuisse habere curam, et secum portare. Sic etiam aliquos Goā, vel Macai nostris vel secularibus liberaliter quaedam reulas quibus oportebat donare in ipsa Missionis Christianos, aut aliter ad Conversionem Gentiles. Sed sero nimis agnovere errorem.

13. Videant porro notitiam rerum Europaearum quae possint respondere debeant amicus, et devotis aventibus sine, quidnam possent Missionariis offerre, quod ferrent ad Bras, ibique esset in precio, notentur breviter sequentia. Icones Salvatoris, B. Virginis, et Sanctorum tam impressae, quam pictae prius in Carta sine in membrana. Reliquiaria, medalia, cruces, Calatara profane, honeste ut sortem, et vindarionem, Scenographiam, urbium, Palationum, pugnarum terrestrium ac navalium, Regionum. Effigies hominum illustrium, mappe Geographicae, et Similia. Res ex vitro, et cristallo cuiuscunque generis. Ex coralli, vel ambra omnis generis, Margaritae fide. Variae armillae compositae ex gemis falsis, aut

ex vitro, uel crystallo, cuiusmodi utuntur mulieres ad ornatum
Sive item, Rosaria, nodi confecti ex vitro uel crystallo. In
spicilia simplicia pro Presbyteris, indeque varij coloris sive ex
vitro, sive ex crystallo. Tubi optij parvi et magni, specula ex
vitro, uel crystallo, parva et magna, et omnis generis. Quodam
raritates, et curiositates ex vitro uel crystallo plurimi fiunt
apud Sinenfes. Capsulae culti, furrinalia omnis generis,
magnes, Solaria, horologia universalia. Rotabilia,
si offerantur in Eleemofynam, accipiant, sed nulla emant, na-
lonie in Cina n. e. magni eorum usq. Lotij horologiū rotabile
parvum ex ferro cum ponderibz in usq. nostros domesticos.
Instrumenta mathematica omnis generis. sibi mathematici
Recentiores maxime Astronomij, et quidquid novum prodigere
sunt in Astronomis, et calculis Celestibus. Nephalia, Brevi-
aria, Literalia, calices, patena, corporalia, pallae, strophylae, et
alia lintea delictiora in usum altaris. Deniqz quidquid in Euro-
pa curiosum et novi inventum est, quantumvis parvum exiguum,
plurimi fiunt apud Sinas. Sciunt tamen Missionarij, merces
predictas in usum Chinae hic solum declarasse, ut eas ferrent
non quod quilibet Missionarij teneatur secum ferre uel
omnes, uel etiam aliquas earum. Satis enim mihi erat, si
saltem nōsent, quid uel pro solatio Christianorum, uel pro
uore Gentilium gubernatorum conciliando esset opportunum.
14 In urbe Goa n. multum ostendant secularum, quas
secum portant. Sicut etiam ne multum exponant fori, qui
plurimum ibi est rogis. De fructibz Indiarum comedant mo-
rate. Non se multum applicent compositionibz, serijs aut spe-
culativis, ut se conferrent incolumes per illud tempus, quo
ibi morantur, operiendo notum ventorum, saventium navi-
gationi in Sinam, quando raves mercatorum Macau solvant.
15 Deniqz occurrit mihi comendandum omnibz, ut hi
Eleemofynae loco acquirerent pecunias, ratione, saupertatē,
Gloriosae missionis. Sinice quilibet Missionarij habet faul-
tatem mendicandi. uelut ferre secum uel in viaticis subsidium
Vysnyonem usqz, uel certe ubi de viaticis alimēte foret pro-
vium in Missionis subsidium, hoc modo. Missionarij qui

ex Italia tendunt in Lusitaniam, antequam Genuā solvant, se-
ponant tantum pecuniae, quantum sufficit pro Viaticis Vysnyonem
usque. qui tamen n. haberet viaticum, quo Genuā navigaret
Vysnyonem, accipiat id a P. P. Antonio Maria de Nigro, ego
enim dicto Patri exactē refundam omnia. residuum omne pe-
cuniarum, quas habebant, comitent Genuae cum litteris Cambia-
libz ad Mercatores Vysnyonenses directis. Si enim ferrent seculi
pecunias, Vysnyonem, paterentur damnum notabile. In suscipiendo
hoc cambio utantur consilio ac directione P. P. Antony Mariae
de Nigro. Vbi Vysnyonem pervenerint, priusquam solvant Goā,
comitent omnes pecunias suas con pexze da otto, quam Lusitan-
Latacos de Espagna vocant, quae tamen fuerint iusti ponderis,
et nominatim, quae in Indijs in usu sunt, cuiusmodi Vysnyone-
iam sunt experti, qui norunt, ac distinguunt. Has deinde Lata-
cas de Espagna ferant secum Goam, quae ibi sunt admodum in
precio. Goam ubi tenuerint, consulant negotij expertos, quibz
rebus comutanda sunt dicta Latacae, ut nihil pendatur in China,
et cum eorundem consilio curent sibi res illas Goae coemi, se-
cūque Macaum ferant. Macay consignent ea omnia P. P. Procu-
ratori Sinenfi, qui in collegio residet, simulqz per litteras com-
monefaciant P. P. Provinciale Sinensem, tam de suo ad-
ventu, quam de quantitate et qualitate rerum P. P. Procura-
tionem, atque ab illo expectent orationem ingredi-
endi Missionem vastissimij Imperij Sinenfis, et in pro-
P. Sacrificijs pro me Deum orant. Roma. 10. Decembris
Anno 1617.

P. P. V. V. V.

Indignissimij Scing in Christo
Prosper Intorcetta.

Puncta

R. P. Beato Ambrosio à quodam Amico coniuncta, cum
suo in spiritu, et aliorum etiam spirituali pro-
fectu

1. Cum Divina Gratia vitam suam deinceps ita instituat, ut omni
amplius sollicitudine rerum suarum futurarum, dispositionibus aut eventibus
amandata sit, postquam nimirum adhibitis conspectis, melioribus, fecit quid
quod potuit, et atque in H. Chr. Dei Vulneribus seculata, et commissa ma-
terne curae, et Dei Genitrici Mariae, ipse totus, omnibus muneri illi
velit obsecrando se impendat, quod Divina Providentia per naturam I. obe-
dientia illi iunxerit.

2. Constat in suis actionibus omnibus illud unum sinceram et humiliter men-
te quærere et desiderare, ut Divinae voluntati ac Beneplacito sa-
tisfaciat, cui se totum in victimam et holocaustum consecrare statuit,
ita posthabita omni ratione famae, vita, imo et excellentia quodam
speciali Dei donorum, libenter velit illi vivere, illud agere, et peti,
quod divina Majestas si voluerit imponere.

3. Studium religiosae perfectionis seriam, et emendationem vitam non
offerat in futura tempora propter expectationem Missionis Indis, et me-
liorem occasionem in ea obventuram: sed jam nunc incipiat cum Divina
gratia singulas operas, totius diei ex prescripto Regulae, aut instituti, ros-
tri consuetudine, aut ex peculiaris officii sui obligatione, et ratione ita pe-
agere, ut semper in Dei voluntatem et beneplacitum nitentur, faciat di-
tantum, quod DEVS vult, atque hanc simplicem intentionem conatibus sepius
interdum renovare, praesertim cum ab una functione ad aliam transeundum
est.

4. Christus DEVS in cruce deplatus, nudus, despectus, et doloribus ab-
iectus, sit ipsi exemplar vitae religiosae semper ante oculos posita, et cordi
inmensum; in hoc libro vitae simplicis consideratione quoratur sepius instructi-
onem de vita ad DEI beneplacitum instituenda, et nominatim lumen ad ag-
noscentiam suorum defectus, quibus fortassis impeditur DEI circa se Providentiam,
quod minus utile fiat instrumentum ad Dei gloriam et multarum Animarum

salutem promovenda: reputet autem pro summa gloria, si huius cruci-
fixo Regi suo in aliquo possit assimilari, cum ipse aliquid pati, discat ha-
bere pro peccatis et pro summi iustitiae propter ipsum carere si bonus creatus.

5. In parvis et quotidianis occupationibus exercendo caritatem et pati-
entiam, quae multa ubique occurrunt, fidem se Christi crucifixi socium
exhibeat, et amplectatur parvas has crucis particulas magnis animis,
tamque specialiter Deo Providentia et favore ipsi submissas, ad exercitum
quoddam animi adhuc debilis et infirmus, nec satis apti ad maiora ferenda.

6. Omnem melancholicam et septicam cogitationem atque sollicitudinem, quae
animum ad obsequia Deo exhibenda laegridum, et legnem reddunt, vitet
studiosissime, et quamvis negotia et occupationes ipsius non ita felicitate
aliquando succedant, sicut optaret, tamen hilari et prompta mente
perseveret in labore, hoc vero peccatis contextas, quod Divina voluntas et Be-
neplacito in viri conatus nostris satisficiant, si ex nostra parte ni-
hil debet studio deesse petimus.

7. Letat quotidie in sacrificiis Missae, tenens in manibus sanctam Hosti-
am, ut Christus Dominus ipse recipiat in Societatem suam crucis, atque participem
faciat paupertatis, humilitatis, et patientiae fundatam in vera, et sincera
Caritate Dei et Proximi, ut ita Christo confusus erit se totum possit impen-
dere Divinae gloriae et animae salutis, ubique Divina Majestas volu-
erit illius operam usque.

8. Talem crucem, in qua Christo confusus sit, imaginetur sibi esse
Occupationes illas et officium, in quo se obedientia illum constituit, et
quamvis variis cogitationibus illis occurrant, quod alibi plures boni possent prola-
re, cogitet hanc esse temptationem, qualem Christus Dominus in cruce sua passus
est ab illis, qui dicebant: Descendat nunc de cruce et credimus quod ille
autem intentus in varia voluntatem celestis Patris sui implendam,
maluit contemptus mori, quam eam deferre, et gloriosius apparere,
ita et ille conetur, tanquam verus socius Iesu, implende Divinae volun-
tatis usque, ad mortem se impendere, et certo credat, nihil magis, aut ali-
quid in caelo aut in terra a quoquam praestari posse.

9. Quotidianum et specialem cultum exhibeat Beatae V. Mariae
in hunc finem, ut ille velit huius negotii perficiendi curam suscipere
et nobis vicissim impetrare remissionem peccatorum, Iesu, quo nobis
ac Mundo mortui, non quaramus, quae nostra fuerit, sed quo Iesu Christi.
Ad eundem finem invocet quotidie gloriosos Martyres et strenuos
Christi athletas, qui labore, sudore et sanguine suo ita laboriosa
vineas excoluerunt, et inde in colos assumpti fuerunt, ut mereantur in
partem tam sancti laboris, et praemij aliquando admitti. Addeat etiam
in hijs precibus pondus aliquod quotidianae aliusque mortificationis suorum
sensuum et passionum, ut ita per manus Beatae V. Mariae quotidie Deo ali-
quod munus et sacrificium se se offerat, et vicissim ab eo operata grati-
am mereatur impetrare.

10. In hijs tamen omnibus maxime studio semper conservare conetur
perfectissimam resignationem, et conformitatem suae voluntati cum
Divina, et sic animus comparatus sit, ut si ipsi daretur optio eligendi ex
omnibus bonis desiderabilibus, quocumque vellet, hanc ipsam electionem,
posthabito quod suo commodo, mallet transcribere Divinae Providentiae, et illam
suppliciter rogare, ut in omnibus sic de ipso disponat, sicut expedit ad
magis Deum beneplacitum, cum firmissimo proposito, sanctae illius ordinationi,
in omnibus libenter acquiescendum usque ad mortem.

11. Et hac tandem ratione inerat cum Domino Deo humiliter et sinceris ami-
citiae pactus, qui illi omnem de se atque suis rebus curam transcribat, sibi autem
hoc vult reservet, quod toto studio alleborare velit, ut ubique impleat Chi-
risti voluntatem: in quo, si de fideles praestiterit, experietur etiam Dei
Providentiam miram erga se beneficentem et liberalem, ita ut suis rebus
nulla alia ratione melius prospicere possit.

Quomodo rudes instruendi sint?
In America seu Ethiopia

1. Si habeant usum rationis, et aliqualem notitiam huius sacramenti et praecepti, tenentur confiteri se-
cus, si invincibilis ignorantia laborent. Parochi autem
et alij, si eos docendo capaces non reddant, rationem
reddere debent.

2. Aethiopes, Indj, et alij neophyti tenentur sive
necessaria ad consequendam aeternam salutem, quae
sunt credere verum esse Unum in essentia et Trinum in
personis; et ex his secundum Filium dei scilicet homi-
nem factum fuisse pro nobis in Uero Virginis, ex ea
natum, et passum, et mortuum pro nostra, totiusque
huius salutis, huiusque a mortuis, sedereque ad dexteram
dei Patris, indeque venturum, ut iudicet mundum, bonis
aeterna premia, malis aeterna supplicia largiturum.
Insuper tenentur sive Pater noster, et orare, et manda-
ta dei et ecclesiae offerre. Non tamen obligantur haec
omnia in memoria retinere; sufficit quod substantiam
aliquo modo percipiant, et interrogati bonum a ma-
lo distinguant. Cum autem ex incuria sua, vel do-
minorum nec Pater noster, nec credo didicerint, non
sunt absolvendj, donec addiscant; sed eo enim nunquam
addiscant: Si v. nec culpam suam, nec dominorum, sed ex
naturalis incertitudine praedicta ignorant, iuvandj
sunt, ne tanto beneficio priventur, postquamque audier
et absolvi, admonendj sunt prius, ut de incuria in ad-
discendo, si quam habuerint, conserantur.

3. Insuper admonendj sunt Sacerdotem Christi-
anum gerere ad remittenda peccata; ideoque Christianos

ad Confessionem accedere. Interrogandj etiam sunt, quem adorent audientes Sacram, sufficiensq; si dicant, ibi esse Christum verum DEUM et hominem. Interrogandj tandem sunt, quare predicta haec omnia credant, docendiq; sunt ideo credenda, quia Verba DEI sunt.

4. In articulo mortis, cum per tempus aliud contigit, sufficiet eos docere DEUM esse remuneratorem, et Christum Filium eius verum DEUM et hominem, Mundj Redemptorem; et licet, haec quomodo sint, non intelligant, sufficiet quod adstantiant, et credant. Hoc est valde advertendum, quando aliter non possunt instrui, satis est, quod respondeant se credere, quia à Confessario proponuntur ut dicta DEI, licet non intelligant. Idiota enim verè credit, licet non capiat, quae continentur in Biblijs.

5. Quamquam non bene examinati, nec cum debito dolore miserj hī ad Confessionem accedant, benignè iuvandj et audiendj sunt; partim enim continuo labore, partim naturalj incapacitate excusabiles sunt. Exponatur eis immensus DEI amor erga homines, et precipue erga pauperes, et quomodo eis de caelis beneficiat; et admonentur, ut de peccatis doleant, quia optimj Patris ac Domini offensa sunt. Inducat Confessarius viscera pijsimj Patris, et omnibus omnia factus insinuat cum patientia penitentem suum, dicatq; ej: Audi filij, et vide, et scito, quia intra hoc corpus tuum latet anima tua, quam DEVS creavit, et quae nunquam moritura est: si bene vixeris aeternis gaudijs perfrueris in caelo cum DEO semper vivens. DEVS est, qui caelum et terram fecit, et omnia haec quae vides. Ipse se multum diligit, oculos, manus, et pedes, et omnia quae habes

ipse tibi dedit, ama eum ex toto corde tuo, ipse est Dominus tuus et omnium hominum, ipse pro te de caelis descendit, natus est de Virgine, et ut tibi vitam aeternam daret, mortem non recusavit. His et similibus verbis instruetur pro capite, et repetito actu contritionis, dumodo dictis annuat, sine scrupulo potest absolvi.

6. In examine haec observanda. Final cum sua peccata Confiteari. si nullam dixerit, vel pauca, et sistat, interroget ea, in qua usplurimum inciduat Aethiopes et Indj. quorat de numero, et de specie, et fauat, quantum in se est, et quomodo credat multa peccata habere, quae propter incapacitatem non declarat, quoad numerum vel quoad speciem, dumodo materiam absolutionis extorserit servatis gradibus, potest eum absolvere; integra est enim formaliter Confessio, et tam penitens, quam Confessarius, quantum moraliter possibile est, faciunt; nec, si penitens dimittatur per eorum auctorem examinandus, cum meliore dispositione redibit.

7. Pro Satisfactione imponatur eis captivitas et egestas, et omnia alia quae in servitute patiuntur, et primam Misiam, quam audituri sunt, et ut ibi aliquid breve, ut Pater noster et Ave Maria recitent, etiam pro gravissimis delictis; haec enim patienter sublata et DEO oblata sufficiens satisfactio cum meritis Christi videntur.

8. Linguae Indorum non bene intelligunt, et Parochj eorum non sunt, sed gratis, ut Sacerdotes nostra Societatis huius pio ministerio se dicant zelo animarum, quia rari sunt, qui seris eorum salutj incumbant, dumodo aliqua interrogando statum penitentis, et dolorem de peccatis, et proposita se emendandj cognoscant, licet

peccata omnia, quoad numerum et quoad speciem, perfecte non capiant, sed a conscientia possunt Indorum confessionis audire. At enim miseri plures habent hostiatores, quam confessores, qui ipsorum inuumbant animarum salutem.

9. Circa Aethiopes minus dubium est, quia cum nemo sit, qui illorum linguam calleat, omnes in hoc sunt aequales, et ipsorum necessitas exigit, ne ab his salutis remedio deferantur.

10. Parochi Indorum tenentur addiscere eorum idioma, et in eo peritiores profecti debent ab Episcopis ad beneficia curata. Si autem bene intelligentes linguam non habeant, addiscere incipientibus possunt tunc conscientia Indorum Parochias committere.

11. Quando audita Confessione dubius manet Confessarius, an penitens sufficienter dispositus sit ad absolutionem, praecipue si est rudis et inaproxioris dispositionis, potest eum absolovere sub conditione, quia in hoc casu nec ipsi penitenti, nec Sacramento sit injuria.

Ex Floribus summarum sive ex Alphabeto moralij. P. Joannis de Alboza S. I. Theologi e regia civitate Lima.

12
Responsa R. P. Henrici Roth. his quaesitis data 27. Julij.

Quaer. Justitiae interim petenda est Missio India apud Superiores Romae.

Respondit. Scribendi P. Affidenti singulis semestribus, modo in mense Januarii & Consulorum omnium Provinciae litteris aliis obruuntur Romani.

Q. In qua re seu scientia maxime nunc se exercere Candidatus debet?

R. Aliqua praecipue Mathematicae, ut si mixta iuvet his in Regionibus, trahuntur. Proderit, nonnihil posse pingere, pro terrarum lion, &c. Speculativa Mathematica Pechini in prelo est. Sinecrista.

Q. Cum impetrata Missio Roma est, quid potissimum agendum?

R. Pater Affidens in omnibus providebit. Sumptus P. Affidenti.

Q. Quid pro itinere sumendum?

R. Quos libellos spirituales. u. g. Thomam de Kempis & si placeat, adhuc alium libellum spiritalem, accipiat.

2. Breviarium.

3. Tria India, non plura. Duo parva Soccori. Si enim eorum egeat, fieri quantum est nece.

4. Libellum medicinale utilem. Et certe aliqua medicina necessaria, si casus accideret varij.

5. Duo unguenta satis large & ampla: Vnus pro adhaerendo, alterum Vulnerarium.

Pilulas ut vocant, Doctoris Miller, quas in India facere & possunt (quamvis
possit id P. Rott) in capaci pypide; vel Pilulas, quod aiunt, Emanuelis.

7. Theriac ad minimum quatuor uncias. Hæc enim per Viatorum, & alijs misce quadrat.

P. Henricus accepit secum duo integra pondo. Romanæ Theriacæ insigniter apparet
singulis mentibus certo accipit sumitq; pilulas Millerianæ, & quædam putat esse opus;
quia ait, evadendas esse febres, quæ ex herbi illi & cibis indolentia corpori adhaerent.

Pilulas & cataplasma alia faciunt quidem in India, & medicinalibus bene instructi sunt.

Duos saccos coraceos, quibus hæc oia includat. Imponat hos utrinq; equo pro
quem poterit sibi emere. Camelo certe nunquam vehatur. Est enim (verba illi
sunt) certus mos,

hæc se in Asieniam, quæ potest, optime cuniat. Hoc enim necesse est.

gentibus quomodo se gerere debet? an exercere oia Religionis, & Fidei laura potest
ostendere.

Breviarius. Romæ res prohibita est, ne nostri Turcia pertransientes
egrediantur, propter incommoditatem certam, & cavendam injuriam, quæ eis affertur
id fecit quidem, sed porro agere vetitum est. Alij dum in loco

libere ubiq; fidem propagamus, sicut in Europa, in Catholica
suis timoribus Deo dædum donatos nos, commendamus. Justitiam

in missione. Non tamen unquam admittuntur Mahometani, ne contume-
lant. Quò ferentibus de Deo loqueri Orientalibus Indis, eo se pluri-
bus libentius.

missione moriturus S. Viaticum? & quomodo? Justis Christiani consilientur

9. P. Henricus in vehiculo geminis, & in pypide satij lata portat ex collo S. Eucharistia, &
quædam deo ferre, agris prebet. Ceterum quod Confessionem, statum ordinem
inter singulis octidij, alij 14. dieb; nonnulli post mensis unum, duos &

prolati, videtur de quolibet statuendum, & eodem modo postea suum quo

13

1. Quandiu, & ubi nostri plene discant linguas gentis illius? Et quot linguas discant nostri
Estne certum tempus, quod solis linguis datum, ut dicatur? Omnes mihi quas, multum

2. Germani quædam dicunt ea lingua India, propter asperitatem quandam etiam Germani
solam Indianam discis, neq; aliter. Ex vocabulario tam parum proficiunt
item delirare. Nemo dicit, nisi solum Indus vel natus, vel illi dicitur comor-
tationis difficultas. Quam rem necesse non est. Imo etiam per
facile consulto id, quod plerumq; & quod P. Henricus fecisset, si fecisset
Generali, si ipsi videretur, ut sine ulla dependentia à Goanij in Ind
us Romæ in Chinæ destinatus est, manet tamen, Goanorum dispositio
neq; forte unquam Sinae aspiciet.

3. In via debet aliquis esse curiosus, & esse instructus, sicut
notet, quærat quærit, quis sit hic locus, quis ille? Cautus
lingua veluti adhuc Europæam facillime est discere pro
quod sibi prebet reddi Indis idioma, & tum notet. P. Henricus
bet. Cautus a. Lingua proficiendo per Portugallia fac-

4. Multumne figentij opus est apud gentes illas? & quam
an practici magis quam speculativi. An satij, vel introitus
historia Ecclesiastica, aut profana? Et an regnum mun-

5. Theologie incipina fundi sunt necesse, de S. Trinitate
similitudinibus explicanda sunt. Subinde obijciunt autem
vultus, quam non emulati examinant, & mox contenti sunt.
utrumq; ignorant, sicut & historia Ecclesiastica, Profana
de alexandri Magni historia nostra nihil de Indis
alij de eo libris instructi, & opinionibus. Si infra &

Q. Domi frui, qui coquas, & comedit alias?

A. Domi meo Tres Christiani, qui se offerunt & gratias custodiant domus. Plures de
curias habeo in pluribus civitatibus praestantibus. Equivocant comitatus Christiani

Q. Quid deinde Paupertati? & ubi mpe?

A. magna, certe caput nisi forte nimis sic dicendo, Pauper^{videns} inquit. Bona
Sola ne sperne. mpe in via & a Deo cum gratia actione accipe. In notitia
vire sumptibus pro coemendis vestibus, etiam uti portare eas possis. Videt P.
vires sui vestendi negligentem, cui pro frigore digiti manus deciderunt.

Q. Difficilia iubet? & ubi mpe, in quibus rebus?

A. Difficilis est obedientia, ubi nostri a se invicem tragica quidam
et in magis, & reliqua Indra, qui contentus est sua missione,

Q. Pericula gravia & singulana? plura & maiora quam apud nos?
A. Pauper, item ipsam, ubi est digne. Pericula sunt, ubi magna:
incautius, & mille modis insidiantes, in quibus mpe. Non tamen

Q. Tres & Societatis, quos potius stricto silentio reuerenter. De
ado ex lege Socii nemo sit sollicitus, tot enim tibi & tuis rebus
et minimis attendant Christiani & alij, ut si minimus contingat
alareretur. At singularis Dei Benedictio est: nihil ab operibus
ex mali unquam gessit. Igitur mole nostris Deo & angelis

Q. Quare morant, quod n' faciant ea, quae negant, posse hominem aliud n' facere.

Q. Quid deinde Paupertati?

A. Domi meo Tres Christiani, si n' cum nostro pio.

Q. Confessione nostri sibi invicem sententiae in rebus? & ubi mpe?

A. Ita.

Q. Estne universum loquendo, facile, tanta & quasi per unculos, aut potius ardentibus
rebus agendum? ut veri sint Christiani.

A. Tervent sine, & ut in primitiis fenne Euleja.

Q. Quomodo fidem rebus accipit? nullane timenda prodigia? aut nonne
A. Fidem & aquas cum hominibus, ut hic bonum, Et bono Deo & bono

nihil agitur frustra, quidquid agitur. In Turcia debet aliqua
medicina, & tunc forte aliqua bona occulte potest prestare.

Q. Quid in periculis & timoribus agendum? Regis plerumque & unum innotandum, ut
obtulit.

Q. Quid in dubijs casibus?

A. Consultandus, Deus fidelis, & ratio.

Q. Quidnam mpe cavendum in hoc, & ubi? Tetricus
cane peris & angue vitandus, nisi velis frustra
partimonia.

Q. Quid curandum?

A. Reg, Modestia, Hilaritas, & Oratio.

Q. Quidnam est omnis difficilium & gravissimum periculum?

A. L. Missionarius videt laborem suum esse mare, & ubi occasiones

Paupertas addit. In omni, tunc necessarii esse hoc tempore. In Turcia &
qua est facilior, quoniam rumor sit. Habet enim omnino nonnullas. In Turcia
septuaginta milia. & unum verbum sepe decem. In Turcia
una. Plurimum est. In Turcia est. In Turcia est. In Turcia est.

